Súd:	Okresný súd Bratislava I
Spisová značka:	21C/30/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1109201585
Dátum vydania rozhodnutia:	10. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Dana Káčerová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA1:2016:1109201585.8

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava I v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Danou Káčerovou v právnej veci žalobcu: Q. C., A. C. XXX, Š., zastúpený: advokátom JUDr. Petrom Vačokom, so sídlom Vazovova 9/A, Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie sumy 6.762,- € titulom straty na zárobku, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 82.984,80 € titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 82.984,80 € titulom nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom náhrady straty na zárobku sumu 1.039,49 € do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh na náhradu straty na zárobku z a m i e t a.

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi titulom nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe sumu 5.000,- € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd návrh na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe z a m i e t a.

III. Súd návrh žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci v sume 82.984,80 € z a m i e t a.

IV. Súd nepriznáva stranám sporu nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, doručenou súdu dňa 16.1.2009, domáhal pôvodne zaplatenia náhrady škody v celkovej výške 7.673,14 € a náhrady nemajetkovej ujmy v celkovej výške 165.969,59 €. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 1.7.2003 bolo voči nemu a ďalším obvineným vznesené obvinenie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody spolupáchateľstvom a zneužívania právomoci verejného činiteľa na tom skutkovom základe, že v presne nezistenom čase, od začiatku roku 2002 do 30.6.2003 v Šahách, na hraničnom priechode medzi Slovenskou republikou (ďalej SR) a Maďarskom ako pracovníci Odboru hraničnej kontroly Šahy, žiadali neoprávnene od občanov Rumunska finančnú hotovosť - úplatok od 500 do 1000 Ft na osobu, za vystavenie potvrdenia do cestovného dokladu o vstupe na územie Slovenskej republiky (ďalej SR), pričom mali vedomosť o tom, že občania Rumunska zneužívajú vstup na územie SR s úmyslom získať potvrdenie o opustení územia Maďarska a získať možnosť pobytu v Maďarsku na ďalších 30 dní. Dňa 5.7.2003 Okresný súd v Nitre rozhodol o vzatí žalobcu do väzby, nakoľko dospel k záveru, že ponechaním obvinených na slobode by títo mohli vplývať na doposiaľ nevypočutých obvinených, prípadne na osoby podozrivé a doposiaľ neobvinené, ako aj na svedkov, a tak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Žalobca bol z väzby prepustený dňa 26.9.2003. Trestné stíhanie pre vyššie uvedené trestné činy, pre ktoré bolo

voči žalobcovi vznesené obvinenie, a ktoré bolo zastavené uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 18.1.2008, pretože bolo nepochybné, že skutok nespáchali obvinení. Podľa vyjadrenia žalobcu trestné stíhanie ho ovplyvnilo v profesijnom a aj v osobnom živote. V súvislosti s trestným stíhaním bol navrhovateľ prepustený, personálnym rozkazom Ministerstva vnútra SR zo dňa 8.8.2003, zo služobného pomeru. Žalobca ako aj rodina žalobcu a jeho okolie trestné stíhanie veľmi ťažko znášali, pretože žili na dedine, kde každý každého pozná a ako aj vzhľadom na skutočnosť, že žalobca bol dlhé roky príslušníkom Policajného zboru SR. Veľa známych sa so žalobcom prestalo stýkať. Žalobca zažil najväčšiu traumu vo väzbe. Bol odlúčený od svojej rodiny, nemohol realizovať svoje základné práva. Podľa názoru žalobcu, popísaným nezákonným stíhaním a jeho dôsledkami, mu bola spôsobená škoda pozostávajúca zo straty na zárobku za obdobie od augusta 2003 do augusta 2004 vo výške 6.762,23 € a titulom zaplatenia trov obhajoby právnemu zástupcovi, ktorý žalobcu zastupoval počas trestného stíhania vo výške 910,91 €. Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal tiež zaplatenia nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 165.969,59 €.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomným podaním, doručeným súdu dňa 9.3.2009. Vo vyjadrení žalobca uviedol, že neuznáva nárok žalobcu, pretože žalobca nedisponuje rozhodnutím, ktoré by bolo pre nezákonnosť zrušené, čo je predpokladom pre priznanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb.. Obvinenie bolo vznesené voči žalobcovi v súlade s právnymi predpismi upravujúcimi trestné právo, rovnako aj väzba bola vykonaná zákonným spôsobom. Žalobcovi vznikla škoda v súvislosti s vydaním personálneho rozkazu Ministerstva vnútra SR, za vydanie ktorého žalovaný nezodpovedá. V danom prípade ide o náhradu škody podľa zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého nie je možné žalobcovi priznať nemajetkovú ujmu. Z uvedených dôvodov navrhol žalovaný žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Súd vo veci rozhodol rozsudkom dňa 31.5.2011, č. k. 21C 30/2009-106 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu v sume 11.249,89 € a trovy konania v sume 1.993,06 €, vo zvyšku súd žalobu zamietol. Súd priznanú istinu vo výroku nešpecifikoval, uviedol ju ako jeden súčet - nároku na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní, nároku na priznanie straty na zárobku ako aj nároku na priznanie nemajetkovej ujmy.

4. Voči predmetnému rozsudku podali riadny opravný prostriedok obe strany sporu.

5. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 29.10.2014, č. k. 4Co 388/2011-131 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu 910,91 € titulom náhrady nákladov vynaložených na obhajobu v trestnom konaní, vo zvyšnej vyhovujúcej ako i v zamietajúcej časti a aj v časti trov konania - rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. V posudzovanej veci odvolací súd považoval za nesporné, že dňa 01.07.2003 bolo žalobcovi, uznesením vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Nitre - ČVS: KÚJP-17/OVVK-2003-SY, vznesené obvinenie pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa ust. § 160a, ods. 1 a 2, spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 a pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa ust. § 158 ods. 1 písm. a) Tr. zák.. Dňa 05.07.2003 rozhodol Okresný súd Nitra o vzatí žalobcu (a aj ďalších spoluobvinených) do väzby, od 02.07.2003 uznesením sp. zn. 2Tpr 68/03 podľa ust. § 67 ods. 1 písm. b) Tr. por. pre obavu, že obvinený ako jeden zo spolupáchateľov trestnej veci za stavu, že všetci spáchanie skutkov popierajú, by mohol vplývať na doposiaľ nevypočutých obvinených, osoby doposiaľ neobvinené, ako aj na svedkov, a tak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Z väzby bol žalobca prepustený na slobodu, dňa 26.09.2003, po podaní sťažnosti, na základe uznesenia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7Tpo 38/03 zo dňa 25.09.2003, ktorý nezistil žiadnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala väzbu žalobcu. Úrad špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR, uznesením zo dňa 18.01.2008, č. k. VII Gv 117/04-114 zastavil trestné stíhanie voči žalobcovi a aj iným obvineným podľa ust. § 215 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože bolo nepochybné, že skutok nespáchali obvinení.

7. Odvolací súd konštatoval vo svojom rozsudku, že žalobca sa svojím návrhom domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia (uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi, rozhodnutie o jeho vzatí do väzby), a tiež z titulu nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prieťahoch v konaní, keďže jeho trestné stíhanie trvalo od 01.07.2003 do 18.01.2008, kedy bolo zastavené. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody v celkovej výške 7.673,14 € (6.762,23 € + 910,91 €), ktorá pozostávala zo súčtu náhrady na strate na zárobku za obdobie od augusta 2003, odkedy bol personálnym rozkazom Ministra vnútra SR prepustený zo služobného pomeru, do augusta 2004 vo výške 6.762,23 €, z náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní vo výške 910,91 € a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 165.969,59 €, ktorú si uplatnil jednak z dôvodu nezákonného rozhodnutia o väzbe v zmysle zák. č. 58/1969 Zb., ako aj z dôvodu nesprávneho úradného postupu

orgánov činných v trestnom konaní podľa zák. č. 514/2003 Z.z., spočívajúceho v neodôvodnených prieťahoch.
8. Podľa odvolacieho súdu vzhľadom na takto uplatnené nároky bolo potrebné vec s poukazom na ust. § 27 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, platného a účinného od 01.07.2004 do 31.12.2008, právne posúdiť v časti uplatnenej náhrady škody z titulu nezákonných rozhodnutí, keďže tieto boli vydané dňa 01.07.2003 a 05.07.2003 podľa príslušných ustanovení zák. č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, v časti uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobnej nesprávnym úradným postupom, podľa zákona č. 514/2003 Z.z. z dôvodu, že pokiaľ bola v konaní žalobcovi spôsobená škoda zbytočnými prieťahmi v trestnom konaní, ktorých vznik spadal do obdobia pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., avšak prieťahy v trestnom konaní pretrvávali aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, bolo potrebné uplatnený nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy posudzovať podľa ustanovení uvedeného zákona (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 107/2009). Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď aplikoval len ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s čl. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
9. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že otázkou posudzovania nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pri zastavení trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu, obvineným sa zaoberal už Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4MCdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010 (R 57/2010) so záverom, že takéto zastavenie trestného stíhania má rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Na závery uvedeného rozhodnutia odvolací súd v plnom rozsahu poukázal. V tomto kontexte uviedol, že sú zodpovedané aj odvolacie námietky žalovaného, ktorý spochybňoval samotný žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody, spôsobenej nezákonným rozhodnutím, čo do jeho základu. Odvolací súd konštatoval, že v posudzovanej veci je uznesenie vyšetrovateľa Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Nitre - ČVS: KÚJP-17/OVVK-2003-SY zo dňa 01.07.2003 o vznesení obvinenia žalobcovi a uznesenie Okresného súdu Nitra sp. zn. 2Tpr 68/03 zo dňa 05.07.2003 o vzatí žalobcu do väzby nezákonným rozhodnutím a žalobca, proti ktorému bolo trestné stíhanie zastavené, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov pre priznanie náhrady škody, podľa ust. § 1 až § 4, resp. § 5 zákona č. 58/1969 Zb. právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia a rozhodnutím o vzatí do väzby. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie posúdil, čo do základu, žalobcom uplatnené nároky na náhradu škody spočívajúcej vo vynaložených trovách právneho zastúpenia v trestnom konaní a titulom straty na zárobku, správne. Odvolací súd dospel, vzhľadom na vyššie uvedené, k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu škody titulom nákladov vynaložených na svoju obhajobu v trestnom konaní vo výške 910,91 €. V konaní ani nebolo sporné, že žalobca bol v trestnom konaní zastúpený advokátom JUDr. Vačokom, ktorý za účelom jeho obhajoby vykonával úkony právnej služby. Správny bol aj záver súdu prvej inštancie, že žalobca zaplatenie trov právneho zastúpenia vo výške 910,91 € svojmu obhajcovi v trestnom konaní JUDr. Vačokovi preukázal príjmovým pokladničným dokladom ako i záver, že vznik týchto trov bol v priamej príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami o vznesení obvinenia žalobcovi a o jeho vzatí do väzby. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, v časti uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi istinu 910,91 € titulom náhrady nákladov vynaložených na obhajobu v trestnom konaní ako vecne správne, podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p., potvrdil.
10. Odvolací súd konštatoval, že v prípade náhrady škody titulom straty na zárobku súd prvej inštancie žalobcovi priznal stratu na zárobku za čas trvania jeho väzby, teda za obdobie od 02.07.2003 do 25.09.2003 vo výške 1.774,95 €, keď mal preukázanú príčinnú súvislosť medzi škodou, ktorá žalobcovi vznikla titulom straty na zárobku a nezákonnou väzbou a vo zvyšku, za obdobie od prepustenia žalobcu z väzby na slobodu do augusta 2004, kedy sa zamestnal, návrh žalobcu zamietol z dôvodu, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno, a nepreukázal, že mu strata na zárobku za toto obdobie vznikla v priamej príčinnej súvislosti s jeho trestným stíhaním. Nepreukázal totiž, že ho potencionálni zamestnávatelia odmietli zamestnať z dôvodu, že bol v tom čase trestne stíhaný, keď neprodukoval ani nenavrhol vykonať v tomto smere žiadny dôkaz. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v čase väzby je príčinná súvislosť medzi vznikom škody (stratou na zárobku) a väzbou daná ako i so záverom, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou vo forme straty na zárobku za obdobie od jeho prepustenia z väzby do augusta 2004 a nezákonnými rozhodnutiami o jeho trestnom stíhaní. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že dôkazné bremeno preukázať ním tvrdenú skutočnosť spočíva na žalobcovi, ktorý však ako odvolací súd zistil

z predloženého spisu, napriek tvrdeniu, že si kvôli tomu, že bol trestne stíhaný, nemohol nájsť prácu, neuviedol ani v akých spoločnostiach sa bezúspešne uchádzal o zamestnanie a nenavrhol žiadne dokazovanie za účelom preukázania, že dôvodom jeho neprijatia do zamestnania bolo jeho trestné stíhanie. Napriek vyššie uvedenému dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o žalobcom uplatnenom nároku na náhradu za stratu na zárobku nebolo možné ani potvrdiť, ani zmeniť z dôvodu, že žalobca sa návrhom domáhal náhrady straty na zárobku za obdobie mesiacov august 2003 až august 2004, ktorú vyčíslil sumou 6.762,23 €, predstavujúcu jeho priemernú mesačnú mzdu 633,67 € (19.090,- Sk) za 12 mesiacov po odrátaní výsluhového príspevku. Súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z uvedeného titulu 1.774,95 €, a to za obdobie trvania väzby od 02.07.2003 do 25.09.2003, keď pri výpočte vychádzal z dní strávených vo väzbe a priemernej mesačnej mzdy navrhovateľa podľa návrhu. Keďže žalobca sa nedomáhal zaplatenia straty na zárobku za každý mesiac vo výške jeho priemernej mzdy, ale iba rozdielu medzi priemernou mesačnou mzdou a vyplácaným výsluhovým dôchodkom (priznaným podľa rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky), pričom za 30 dní strávených vo väzbe v mesiaci júl 2003 sa nedomáhal náhrady škody v žiadnej výške, podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie postupoval v rozpore s § 153 ods. 2 O.s.p., keď v uvedenej zaväzujúcej časti rozsudku prekročil návrh žalobcu a prisúdil viac, ako sa tento domáhal. Žalobcovi teda súd prvého stupňa v pôvodnom rozsudku priznal za mesiac júl 2003 náhradu za stratu na zárobku, hoci ju žalobca priznať nežiadal, a za celú dobu jeho väzby tiež vo výške prekračujúcej jeho návrh bez toho, aby od nej odpočítal výsluhový príplatok. Vôbec tiež neustálil obdobie, za ktoré požadoval navrhovateľ náhradu za stratu na zárobku a rozhodoval o inom, ako ním vymedzenom období. Vzhľadom na tieto pochybenia odvolací súd napadnutý rozsudok v časti, ktorou bolo rozhodnuté o návrhu žalobcu na náhradu za stratu na zárobku, zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd rozhodoval aj o nároku žalobcu, ktorý sa žalobou domáhal aj priznania nemajetkovej ujmy v celkovej výške 165.969,59 €, ktorú si uplatnil jednak z dôvodu nezákonného rozhodnutia o väzbe, v zmysle zák. č. 58/1969 Zb. ako aj z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa zák. č. 514/2003 Z.z., spočívajúceho v neodôvodnených prieťahoch. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že súd prvej inštancie bez toho, aby jednoznačne ustálil žalobcom požadovanú výšku nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie a požadovanú výšku nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup, rozhodol o celom žalovanom nároku tak, že žalobcovi priznal nemajetkovú ujmu vo výške 8.564,03 € titulom nezákonného rozhodnutia o jeho väzbe a vo zvyšku návrh na zaplatenie nemajetkovej ujmy zamietol. Odvolací súd dospel k záveru, že v tejto časti nebol rozsudok súdu prvej inštancie preskúmateľný, keďže nebol riadne odôvodnený. Z rozsudku súdu prvej inštancie nebolo podľa názoru odvolacieho súdu možné zistiť, v akej výške sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe (a teda ani ustáliť, či nebol rozhodnutím súdu prvej inštancie jeho návrh prekročený, prípadne v akej časti bol jeho návrh zamietnutý) a v akej výške sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní. Súd prvej inštancie mal tento nedostatok návrhu odstrániť postupom podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p. a žalobcu vyzvať na presnú špecifikáciu jeho nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko bez riadneho ujasnenia skutkového, a tým aj právneho základu rozhodnutia o návrhu na splnenie povinnosti potom nie je zrejmé, v akých konkrétnych častiach, teda v akých sumách, zamietol návrh na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom a časť návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vzatí do väzby, sa odvolací súd stotožnil so závermi súdu prvej inštancie , že náhradu nemajetkovej ujmy je možné za splnenia ďalších podmienok priznať aj podľa zákona č. 58/1969 Zb., v súvislosti s článkom 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.. Nie je však možné výšku náhrady tejto nemajetkovej ujmy určiť, i keď voľnou úvahou podľa kritérií, uvedených v ust. § 17 ods. 3 a 4 zák. č. 514/2003 Z.z. ako to urobil súd prvej inštancie s odôvodnením, že zákon č. 58/1969 Zb. výšku nemajetkovej ujmy neupravoval. Ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. sa na posudzovanú vec totiž nevzťahujú. Súd prvej inštancie mal na vec priamo aplikovať čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom pri stanovení peňažnej náhrady za nemajetkovú ujmu, spôsobenú nezákonným obmedzením osobnej slobody zo strany štátu, mal vychádzať zo základných kritérií, ktorými sú spravidla povaha trestnej veci, celková dĺžka obmedzenia osobnej slobody, a následky v osobnej sfére poškodenej osoby. Povahu trestnej veci je možné interpretovať najmä ako typovú závažnosť trestného činu, pre ktorý bola poškodená osoba stíhaná, a v spojení s tým väzobne držaná. Ohľadne kritéria celkovej dĺžky obmedzenia osobnej slobody (trvania väzby) sa vychádza z toho, že časové okolnosti väzby sú objektívne vyjadriteľným kritériom pre posúdenie celkovej výšky odškodnenia. Pri hodnotení následkov neoprávneného držania

vo väzbe v osobnej sfére poškodenej osoby je nutné vychádzať z toho, že samotné držanie vo väzbe má z povahy veci negatívne dôsledky na slobodu pohybu, na právo na súkromie, a že v tomto ohľade samotný výkon väzby spôsobuje ujmu na základných právach, slobodách a dôstojnosti dotknutej osoby. Odvolací súd ďalej uviedol vo svojom zrušujúcom rozhodnutí, že žalobca sa domáhal tiež priznania náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa zák. č. 514/2003 Z.z., spočívajúceho v neodôvodnených prieťahoch, keďže jeho trestné stíhanie trvalo od 01.07.2003 do 18.01.2008, kedy bolo zastavené. Odvolací súd uviedol vo svojom zrušujúcom rozsudku, že nebol správny záver súdu prvej inštancie, že súd v občianskom súdnom konaní nemá právomoc, a teda nie je oprávnený preskúmavať postup orgánov činných v trestnom konaní z hľadiska účelnosti a rýchlosti vykonávaných úkonov, na základe ktorého návrh žalobcu v tejto časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy zamietol. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení platnom a účinnom od 01.07.2004 do 31.12.2008, ktoré považuje za nesprávny úradný postup aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Vzhľadom na uvedené je súd v rámci občianskoprávneho konania o náhradu škody povinný skúmať, či tu existuje tvrdený nesprávny úradný postup, v tomto prípade nečinnosť orgánov činných v trestnom konaní, resp. či nedošlo k prieťahom v rámci trestného konania, a či tento nesprávny úradný postup je v príčinnej súvislosti so vznikom škody. Tomuto záveru nasvedčuje aj skutočnosť, že až novelou zákona č. 514/2003 Z.z., realizovanej zákonom č. 412/2012 Z.z., bolo ustanovenie § 9 doplnené odsekom 3, podľa ktorého pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy, spočívajúceho v porušení povinnosti, urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní, možno vychádzať len z výsledkov vybavenia žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa Policajného zboru, povereného príslušníka Policajného zboru, vyšetrovateľa finančnej správy alebo povereného pracovníka finančnej správy prokurátorom. Vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení zákona č. 412/2012 Z.z., je ale potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. v znení platnom a účinnom od 01.07.2004 do 31.12.2008. Bolo preto úlohou súdu prvej inštancie doplniť a vykonať dokazovanie oboznámením sa s trestným spisom Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv 117/04 za účelom zistenia, či došlo k naplneniu podmienok zodpovednosti štátu za škodu, t.j. či došlo k nečinnosti orgánov činných v trestnom konaní (k nesprávnemu úradnému postupu) a či táto je v príčinnej súvislosti so vznikom škody tak, ako si ju uplatnil žalobca (po tom, čo výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy špecifikuje). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu, ak súd prvej inštancie dospeje k záveru, že podmienky zodpovednosti sú splnené, bude potrebné doplniť dokazovanie na určenie výšky nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., v znení platnom a účinnom od 01.07.2004 do 31.12.2008.

11. Súd prvej inštancie je povinný riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je viazaný. Úlohou súdu prvej inštancie bolo, postupom podľa ust. § 43 ods. 1 O.s.p.- platného a účinného v období po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie, vyzvať žalobcu na doplnenie žaloby na začatie konania tak, aby bolo jednoznačne zrejmé, v akej výške sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej I.) nezákonným rozhodnutím o väzbe, II.) tvrdeným nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní. Úlohou súdu prvej inštancie, po doplnení návrhu, bolo opätovne prejednať vec v rozsahu, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené, pričom bol povinný dôsledne skúmať podmienky pre priznanie náhrady škody, úlohou súdu prvej inštancie bolo doplniť dokazovanie v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu

12. Po zrušení časti rozsudku súdu prvého stupňa sa žalobca naďalej domáhal nároku na náhradu škody v sume 6.762,23 € titulom straty na zárobku, za obdobie od augusta roku 2003 do augusta 2004, t. j. do času, kedy sa zamestnal. Od uplatneného nároku žalobca odpočítal výsluhový dôchodok a za júl roku 2003 si nárok neuplatnil, nakoľko mu bol vyplatený služobný plat. V súvislosti s uplatneným nárokom na priznanie nemajetkovej ujmy žalobca na výzvu súdu v zmysle právneho názoru odvolacieho súdu upravil petit žaloby tak, že si uplatnil nárok na priznanie nematkovej ujmy v sume 82.984,80 € titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe a nárok na priznanie nemajetkovej ujmy v sume 82.984,80 € titulom nesprávneho úradného postupu orgánov činných v trestnom konaní, ktoré v trestnom konaní nepostupovali rýchlo a účinne, v dôsledku takého postupu vznikli v trestnom konaní neodôvodnené prieťahy. Súd uznesením, vyhlásenom na pojednávaní konanom dňa 17.2.2016, pripustil zmenu časti petitu návrhu, doručeného súdu dňa 16.1.2009 ,v rozsahu upravenom žalobcom a o takomto návrhu aj rozhodol.

13. Súd vo veci doplnil dokazovanie opätovným oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v pripojenom vyšetrovacom spise Krajského riaditeľstva PZ, úradu justičnej a kriminálnej polície v Nitre - ČVS: KÚJP-17/OVVK-2003-SY, Krajského úradu justičnej polície PZ Nitra - ČVS: KÚJP-17/OVVK-2003-SY, uznesením Krajského úradu justičnej polície PZ Nitra - ČVS: KÚJP-17/OVVK-2003-SY zo dňa 1.7.2003, uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR zo dňa 18.1.2008 - č. VII Gv 117/04-114, uznesením Okresného súdu v Nitre zo dňa 5.7.2003 - sp. zn. 2Tpr 68/3, uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 25.9.2003 - sp. zn. 7Tpo 38/03, personálnym rozkazom Ministra vnútra SR zo dňa 8.8.2003, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 5.9.2008, mzdovým listom žalobcu, opätovným výsluchom žalobcu, súd pri rozhodovaní vychádzal aj z výsledkov dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie pred zrušením rozsudku - z obsahu svedeckej výpovede svedkyne J.. P. C. ako i ostatným spisovým materiálom.

14. Z opätovného výsluhu žalobcu, z prednesu právneho zástupcu žalobcu mal súd preukázaný skutkový stav uvádzaný v odôvodneniach oboch rozhodnutí - tak súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu. Súd uplatnené nároky žalobcu posúdil podľa platnej právnej úpravy v čase vzniku jednotlivých nárokov - tak podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, Ústavy Slovenskej republiky, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ako aj v kontexte s aktuálnou rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

15. Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona (1.7.2004) a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona (1.7.2004).
Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona (1.7.2004) a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi, ktorým je zákon č. 58/1969 Zb.
Podľa § 1 zákona č. 58/1969 Zb. (ďalej len "zákon č. 58/1969 Zb."), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym notárstvom, v správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len "štátny orgán"). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli. Tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť.
Podľa ustanovenia § 2 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.
Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.
Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má voči štátu ten, na kom bola väzba vykonaná, ak bolo proti nemu trestné stíhanie zastavené alebo ak bol spod obžaloby oslobodený.
Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe alebo treste je potrebné vopred prerokovať s ústredným orgánom. Ak ide o rozhodnutie vydané v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní, ako aj v konaní pred štátnym notárstvom alebo miestnym ľudovým súdom, je ústredným orgánom Ministerstvo spravodlivosti tej republiky, na území ktorej má sídlo orgán, ktorý rozhodol v prvom stupni. Ak však ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní proti osobám podliehajúcim vojenskej súdnej právomoci, je týmto orgánom ústredný orgán, ktorý vykonáva správu vojenských súdov.
Podľa ustanovenia § 10 zákona č. 58/1969 Zb., ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ustanovenia § 20 zákona č. 58/1969 Zb., pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.
Podľa článku 17 ods. 2 Ústavy SR, nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.
Podľa článku 17 ods.5 Ústavy SR do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.
Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.
Podľa článku 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:
a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;
b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;
c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú
d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;
e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.
Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

16. Z výpovede žalobcu bolo súdom prvej inštancie, pred vyhlásením rozsudku (neskôr zrušeného), zistený nižšie uvedený skutkový stav, ktorý nebol po zrušení rozsudku prvej inštancie spochybnený. Žalobca sa začiatkom leta 2003 zúčastnil seminára v Šahách spolu so svojimi 26 kolegami. Počas seminára vošli do miestnosti policajti a povedali, že všetci sú zatknutí. Žalobca bol prevezený osobným autom do cely predbežného zadržania do Bratislavy. Zatýkanie bolo hrozné, žalobca nemohol nikomu z blízkych zatelefonovať, nemohol nikomu odovzdať kľúče od auta stojaceho pred budovou, kde sa školenie uskutočnilo. Pri zatýkaní boli prítomní novinári z Nového času, celú akciu fotografovali. Z Bratislavy bol žalobca prevezený do Nitry, kde súd rozhodol o jeho vzatí do väzby. Žalobca bol vo väzbe v Leopoldove. V cele predbežného zadržania a vo väzbe žalobca prežíval hrozné chvíle. V cele predbežného zadržania ho nechali v uniforme, jeho okolie vedelo, že je policajt. Všetci, ktorí sa ocitnú vo väzbe, policajtov neznášajú a žalobcovi hneď dali na vedomie, že sa voči nemu budú správať ako oni uznajú za vhodné. Vo väzbe sa zakrátko ostatní väzni dozvedeli, že žalobca je policajtom a tak sa k nemu aj správali. Celý mesiac nespal, cez okienko cely počúval narážky takého charakteru, že "kedy ho už konečne podrežete, nič iné si nezaslúži". Bál sa zaspať, aby mu naozaj niekto neublížil. V cele vo väzbe bol s človekom, ktorý si už odsedel trest za vraždu a vo väzbe bol znova pre podozrenie z trestného činu vraždy, takže obavy žalobcu o jeho život boli dôvodné. Za prvých 10 dní vo väzbe schudol 16 kg, bol v hroznom strese, bál sa o existenciu svojej rodiny, nevedel, či väzbu prežije. Nebol schopný jesť väzenskú stravu, jedol len to, čo mu poslali z domu alebo si kúpil v bufete. Vo väzbe strávil svoje 30. narodeniny, rozmýšľal nad tým, prečo je vo väzbe, keď nikdy nič zlé nikomu neurobil. Od malička chcel byť policajtom, ako dieťa zbieral rôzne veci, ktoré súviseli s výkonom práce policajta, mal uniformu, odznaky a mnohé iné veci tvoriace múzeum policajného života. Počas mladosti sa pripravoval na prácu policajta. Po skončení základnej školy absolvoval strednú policajnú školu. Keď sa stal policajtom, vždy svoju prácu vykonával svedomito a poctivo, zúčastňoval sa odborných seminárov, zvyšoval si vzdelanie, na každej porade bol hodnotený ako jeden z troch najlepších policajtov.
17. Žalobca na obdobie strávené vo väzbe nevie zabudnúť a nevie sa s touto udalosťou vyrovnať. Po návrate z väzby ostali s rodinou bez príjmu. Žalobca bol z práce prepustený na základe personálneho rozkazu Ministerstva vnútra SR zo dňa 8.8.2003, manželka bola v tom čase nezamestnaná, celá rodina musela žiť zo sumy 6.900,- Sk mesačne, pričom museli splácať hypotéku na dom. Keď chcel žalobca s rodinou prežiť, musel prijímať peniaze od svojich rodičov, čo bolo pre žalobcu ponižujúce. Otec žalobcu bol dôchodcom a kvôli žalobcovi sa zamestnal, aby mu mohol finančne pomáhať. Celú situáciu veľmi zle znášala manželka žalobcu a aj jeho dve dcéry, hlavne staršia, ktorá v tom čase chodila do tretej triedy

na základnej škole. Stávalo sa jej, že jej spolužiaci povedali, že má otca "basistu". Dcéra sa uzavrela do seba, jej vzťah k žalobcovi sa zmenil v tom smere, že sa s ním nie je schopná otvorene porozprávať.
18. Po návrate z väzby bral žalobca rôzne brigádnické práce, aby uživil svoju rodinu. Na brigádach, napríklad pri vykonávaní betonárskych prác si musel vypočuť ironické poznámky okoloidúcich alebo spolupracovníkov o tom, ako dopadol, čo robil dovtedy a čo robí teraz. Mestečko, v ktorom býva má 8000 obyvateľov, žalobcu každý poznal. Po návrate z väzby žalobcu prestali kamaráti volať na spoločné stretnutia, nikto nebol ochotný, až na malé výnimky, kamarátiť sa s človekom, ktorý bol vo väzbe. Celú situáciu zhoršovali rôzne články v novinách a reportáže z televízií, ktoré prinášali informácie o "skorumpovaných policajtoch". Trvalú práci si žalobca našiel až v auguste 2004, zamestnala ho bývalá spolužiačka. Neskôr si našiel aj viacero zamestnaní, vždy sa však ocitne v situácii, keď mu niekto pripomenie jeho minulosť.
19. Z výsluchu svedkyne J.. P. C. súd zistil, že je manželkou žalobcu. Jej manžela vzali do väzby na začiatku leta, kedy sa deti tešili, že pôjdu s otcom na dovolenku. Svedkyňa obdobie väzby manžela znášala veľmi zle, nevedela vysvetliť deťom, kde je ich otec, pravdu im povedať nemohla, boli malé, pravdu by nepochopili. Počas väzby mohol mať manžel len dve návštevy, boli veľmi krátke, trvali len 30 minút, nestihli si nič povedať. Manžel vo väzbe veľmi schudol, v jednom z listov spomenul, že je na cele s vrahom a bojí sa o svoj život. V listoch písali hlavne o deťoch, manžel v nich vyjadroval obavy o budúcnosť, o to, ako budú žiť bez peňazí, keď musia splácať hypotéku. Po návrate z väzby sa manžel zmenil. Do tejto doby bol veselým, spoločenským človekom, mal veľa kamarátov. Po návrate z väzby sa z neho stal zádumčivý človek, svedkyňa ho často vidí, ako hľadí pred seba, nepočúva ju. Myslí často na to, čo sa stalo, nevie sa s touto udalosťou vyrovnať. Je častejšie nervózny, stratil priateľov, nikde nechodí, stále je doma. Okolie sa s ich rodinou nerozpráva nezdravia ich, ľudia nechápu, aký je rozdiel medzi väzbou a výkonom trestu. Manželstvo svedkyne a navrhovateľa sa zmenilo, ich život do doby väzby bol šťastnejší.
20. Súd žalobe vyhovel v časti náhrady straty na zárobku len počas trvania väzby, vo zvyšku súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.
21. Uznesenie o vznesení obvinenia, ako aj rozhodnutie o vzatí žalobcu do väzby od ktorých si odvíja časť nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy za väzbu boli vydané v trestnom konaní (po vydaní uznesenia o začatí trestného stíhania, čím bolo začaté trestné konanie) pasívne vecne legitimovaným subjektom je štát (Slovenská republika) v zastúpení ústredným orgánom, a to Ministerstvom spravodlivosti SR, čím je daná pasívna vecná legitimácia odporcu v spore. Nároky z týchto dvoch nezákonných rozhodnutí treba s poukazom na ustanovenie § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánom štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.
22. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom, existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.
23. Podľa názoru súdu je časť nároku žalobcu na náhradu straty na zárobku opodstatnená a žalobcovi vznikol nárok na náhradu straty na zárobku v príčinnej súvislosti s vydaním rozhodnutia o vzatí žalobcu do väzby, v súlade s § 5 ods. 1 Zákona č. 58/1969 Zb., keďže vo väzbe bol v čase od 2.7.2003 do 26.9.2003, t.j. za účinnosti uvedeného zákona.
24. Vykonaným dokazovaním - tak ako súd uviedol vyššie mal súd preukázané, že žalobca bol vzatý do väzby na základe uznesenia Okresného súdu v Nitre zo dňa 5.7.2003. Žalobca bol z väzby prepustený dňa 26.9.2003, po vydaní uznesenia zo dňa 25.9.2003 Krajským súdom v Nitre, pričom Krajský súd v Nitre v odôvodnení konštatoval, že nebola preukázaná žiadna konkrétna skutočnosť (bez ohľadu na dôvod jeho sťažnosti) v doplnenom dokazovaní, ktorá by odôvodňovala obavu, že obvinený žalobca bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie.
25. Ustanovenie § 5 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. stanovuje, kedy žalobca nemá nárok na náhradu škody spôsobenej väzbou, pričom ide o prípady, keď si väzbu spôsobí sám, alebo keď bolo trestné stíhanie zastavené preto, že nie je za trestný čin trestne zodpovedný alebo mu bola udelená milosť. Podľa názoru súdu vo všetkých prípadoch, v ktorých sa preukáže, že nejde o prípad uvedený v § 5 ods. 2 zák. č. 58/1696 Zb. má žalobca nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe. Počas konania žalobca preukázal, že nenastali skutočnosti uvedené v § 5 ods. 2, preto mu náhrada škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe patrí. Uvedený záver súdu vyplýva z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, na základe ktorého bol žalobca prepustený z väzby, a z ktorého odôvodnenia vyplynulo, že odvolací súd skonštatoval, že dôvody väzby, pre ktoré bol navrhovateľ vzatý do väzby neexistovali.

26. Žalobcovi vznikol nárok na náhradu mzdy ako ušlého zisku, zmareného majetkového prospechu, ale len za dobu, kedy bol vo väzbe.
27. Predpokladom pre priznanie nároku na náhrady škody - straty na zárobku je preukázanie všetkých troch predpokladov súčasne - vznik straty na zárobku, trvanie väzby, resp. trestného stíhania, príčinnej súvislosti medzi väzbou, resp. trestným stíhaním a stratou na zárobku. Podľa názoru súdu neexistencia zamestnania a následne príjmu žalobcu potom, ako bol z väzby prepustený, nie je v príčinnej súvislosti s vedením trestného stíhania, ale v príčinnej súvislosti s jeho prepustením zo služobného pomeru, za čo odporca nezodpovedá.
28. Výška náhrady škody pozostávajúca zo straty na zárobku za uplatnené obdobie trvania väzby od augusta 2003 do 26. septembra 2003 predstavuje sumu 1.039,49 €, ktorú súd žalobcovi priznal.
29. Žalobca vychádzal pri výpočte priemernej mesačnej mzdy zo sumy 633,67 € (19.090,- Sk), súd z tejto uplatnenej sumy vychádzal. Čistá mzda predstavuje ušlý zisk, o ktorý sa nezväčšil majetok žalobcu, pretože počas trvania väzby nemohol pracovať a poberať za prácu mzdu. Žalobca bol vo väzbe od 2.7.2003 do 26.9.2003, ale stratu na zárobku si uplatnil až za obdobie od augusta 2003 až augusta 2004. Výpočet čistej mzdy za mesiace väzby

- august 2003 = 19.090,- Sk
- september 2003 -19090:30x26 = 16.544,- Sk
spolu 35.634,- Sk (1.182,85 €).

Súd od takto vypočítanej sumy, v zmysle návrhu navrhovateľa, odpočítal výsluhový dôchodok, ktorý bol žalobcovi priznaný za rozhodné obdobie do júla 2004 v sume 70,- € /2. 109,- Sk/, od júla 2004 vo výške 71,76 € /2.162,- Sk/ mesačne. Z hore uvedených dôvodov súd priznal žalobcovi právo na zaplatenie ušlého zisku pozostávajúceho zo straty na zárobku počas trvania väzby za uplatnené obdobie august a september 2003 v sume 1.018,- € (1.182,85 € - 143,52 € = 1.039,49 €), vo zvyšnej časti presahujúcej priznaný nárok, súd žalobu zamietol. Súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 296/2014-33zo dňa 6.5.2015 z obsahu ktorého vyplýva, že nie je v príčinnej súvislosti prepustenie zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru SR a vznesením obvinenia v trestnej veci. Ústavný súd vyslovil právny názor, že v prípade prepustenia príslušníka Policajného zboru SR zo služobného pomeru ide o personálne opatrenie za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti, ktoré nemožno stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Porušenie služobnej prísahy nemusí dosiahnuť intenzitu trestného činu a dôvody prepustenia príslušníka Policajného zboru SR môžu byť napriek tomu splnené. Súd ďalej dodáva, že nárok na stratu na zárobku v súvislosti s vedením trestného stíhania, resp. spôsobený nezákonným rozhodnutím /v tomto prípade rozhodnutím o vznesení obvinenia, keď trestné stíhanie bolo následne zastavené/ by bolo možné priznať podľa § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. v prípade, ak by žalobca preukázal, že ho zamestnávatelia odmietli zamestnať z dôvodu, že je trestne stíhaný, t.j. v takom prípade by súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na vyplatenie straty na zárobku v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, resp. trestným stíhaním. Žalobca však taký dôkaz, že ho potencionálni zamestnávatelia odmietli zamestnať z dôvodu, že je trestne stíhaný nepredložil. V tejto súvislosti je potrebné tiež konštatovať, že žalobca si prácu v auguste roku 2004 našiel napriek tomu, že trestné stíhanie voči nemu stále pokračovalo, bolo skončené až 18.1.2008, t.j. v tomto smere žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že trestné stíhanie bolo dôvodom toho, že bol v dobe po prepustení z väzby do augusta roku 2004 nezamestnaným.
30. Súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 5.000,- € v prospech žalobcu titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe. Vo zvyšku súd návrh žalobcu zamietol. Z opätovného výsluchu strán sporu súd zistil, že skutkový stav preukázaný v predmetnom konaní medzi nimi sporný nebol, nebol sporný ani samotný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, čo do právneho základu v časti týkajúcej sa nezákonnej väzby.
31. Súd v danej veci vychádzal aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.5.2007, sp. zn. 4 Cdo 177/2005 v zmysle ktorého "nárok na náhradu nemajetkovej ujmy treba posudzovať aj v súvislosti s článkom 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, i keď nárok na odškodnenie väzby vznikol podľa ustanovenia §5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb.". Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že "podstatnou otázkou pre rozhodnutie o uplatnenom nároku bola otázka, či v súvislosti so zodpovednosťou štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe podľa § 5 zákona č. 58/1969 zb. možno priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vyvolanej vo sfére osobnostných práv tohto, na kom bola väzba vykonaná. Trestné stíhanie a v rámci neho i prípadný výkon väzby predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahujú do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej

povesti, preto sú spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie, výkon väzby, prípadne výkon uloženého trestu, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom, resp. ústavným poriadkom, sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv. Medzi prípady vadného pozbavenia osobnej slobody patria aj prípady, v ktorých sú splnené podmienky zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe podľa § 5 zákona č. 58/1969 Zb. Tento záver vyplýva už len z toho, že zákon aj tieto prípady pozbavenia osobnej slobody (napriek inak zákonnému rozhodnutiu o väzbe) sankcionuje zodpovednosťou štátu za škodu, ktorá nastala v príčinnej súvislosti s väzbou. V zmysle článku 5 ods. 1 a 5 Dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť a každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie. Podmienkou práva na odškodnenie je porušenie niektorého ustanovenia článku 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, alebo že pozbavenie osobnej slobody je v rozpore s vnútroštátnym právom. Predpokladom nároku je vznik škody v príčinnej súvislosti s namietaným porušením článku 5. Podľa Judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa pod škodou v zmysle článku 5 ods. 5 Dohovoru rozumie ako škoda materiálna, tak nemateriálna. Ustanovenie § 5 zákona č. 58/1969 Zb. zakladá zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe. Subjektmi tejto zodpovednosti sú štát na jednej strane a na druhej strane ten, na kom bola väzba vykonaná. Podmienkami tejto zodpovednosti sú rozhodnutie o väzbe, škoda a príčinná súvislosť medzi nimi. Predpokladom zodpovednosti je skutočnosť, že voči tomu, na kom bola väzba vykonaná, bolo trestné stíhanie zastavené, alebo bol oslobodený spod obžaloby".

32. V tomto smere je podľa súdu potrebné si uvedomiť, že väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ktorý je prípustný podľa článku 17 Ústavy SR. Pokiaľ ide o väzbu, treba dbať na zásadu primeranosti a zdržanlivosti, t.j. že vždy by mali byť využité opatrenia (predovšetkým vtedy, ak išlo o doposiaľ bezúhonného obvineného), ktoré najlepšie budú viesť k dosiahnutiu účelu trestného konania, ale nebudú neprimerane zasahovať do základných práv a slobôd osoby, voči ktorej sa uplatňujú v medziach daných povahou príslušného obmedzenia.

33. Sporná ostala výška uplatneného nároku, keď žalobca žiadal priznať sumu celkom vo výške 82.984,80 € titulom nároku na vyplatenie nemajetkovej ujmy v súvislosti s výkonom väzby. Žalovaný v konaní namietal neprimeranosť žalobcom uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy, poukázal na rozhodnutie NS SR, sp. zn. 6Cdo 37/2012, ktoré odkazuje na rozhodnutie ESPĽP vo veci Vinkler/SR, keď ESĽP priznal sťažovateľovi odškodné za väzbu v trvaní 6 mesiacov nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- €. S poukazom na vyššie citovaný § 5 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. v spojení s čl. 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je zrejmé, že žalobcovi vznikol nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonnou väzbou, teda v súvislosti s uznesením o vzatí jeho osoby do väzby, ktorá trvala celkom 87 dní. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania súd túto sumu ustálil vo výške 5.000,- €, a to orientačne aj s odkazom na výšku odškodnenia upravenú v zákone č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Podľa § 6 označeného zákona, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa toho zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy. Výška minimálnej mzdy v roku 2003, počas ktorého bola na žalobcovi nezákonná väzba vykonaná, bola vo výške 201,82 €, 50 - násobok tejto sumy činí sumu 10.091,- €.

34. V prejednávanom prípade je nepochybné, že žalobca bol vo väzbe v období od 02. 07. 2003 do 26. 09. 2003, pričom trestné stíhanie skončilo jeho zastavením, pretože skutok nespáchal obvinený žalobca. Za daného stavu, v zmysle vyššie citovaného ustanovenia, vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody (tak materiálne ako aj nemateriálnej) spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe, keďže nebolo preukázané, že by si žalobca zavinil väzbu sám svojim konaním, ani nebola splnená podmienka zastavenia trestného stíhania z dôvodu, že by žalobca nebol za spáchaný trestný čin trestne zodpovedný, že by mu bola udelená milosť alebo, že by bol trestný čin amnestovaný.

35. Suma nemajetkového odškodnenia vo výške 5.000,- € v súvislosti s nezákonnou väzbou sa súdu javí ako primeraná so zohľadnením okolností, za ktorých bol žalobca vzatý do väzby. Súd vykonaným dokazovaním mal preukázané, že tým, že žalobca bol vzatý do väzby, bolo zasiahnuté do jeho osobnej slobody a výkon väzby vyvolal ďalšie dopady na jeho osobnostný život. Žalobca bol takmer tri mesiace odlúčený od najbližšej rodiny. Musel sa ako osoba doposiaľ bezúhonná naučiť existovať vo frustrujúcom prostredí väzobnej cely, čo bezpochyby bol značným tlakom na jeho psychiku.

36. Vo zvyšnej časti súd návrh žalobcu na vyplatenie nemajetkovej ujmy titulom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím o väzbe zamietol, nakoľko ho považoval za nadhodnotený, pričom v konaní nevyšli najavo také skutočnosti, resp. negatívne dopady väzby takej intenzity, ktoré by žalovaný nárok odôvodňovali v plnej výške.

37. Podľa § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť
Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.
Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.
38. Súd zamietol návrh žalobcu, ktorým si uplatnil nárok na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške 82.984,80 € v súvislosti s nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní. Žalovaný mal za to, že nemajetkovú ujmu nemožno žalobcovi priznať v súvislosti s uznesením o začatí trestného stíhania a v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, pretože prieťahy v trestnom konaní neboli konštatované Ústavným súdom SR, ani inou príslušnou inštitúciou.
39. Pokiaľ ide o nárok na nemajetkovú ujmu, ktorá súvisí s vydaním uznesenia o vznesení obvinenia a s nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní počas trestného konania, tu v oboch prípadoch súd dospel k záveru, že žalobca splnenie podmienok na priznanie tejto ujmy, s odkazom na zákon č. 58/1969 Zb. a znenie §17 ods. 2 č. 514/2003 Z.z. účinného ku dňu právoplatného skončenia trestného stíhania nepreukázal. Súd v prejednávanej veci v rámci posudzovania zákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II ÚS 163/2013-50 zo dňa 13.11.2013, z obsahu ktorého vyplýva "skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania, do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t.j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je tak vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu vyhovené, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych nepotvrdila".
40. Samotné vydanie uznesenia o vznesení obvinenia a nesprávny úradný postup spočívajúci najmä v dĺžke trvania trestného konania /v štádiu prípravného konania trestné konanie trvalo 5 rokov/, pričom žalobcovi sa kládol za vinu trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody na skutkovom základe citovanom v odôvodnení rozsudku, s výnimkou doby trvania väzby, za ktorú mu súdom priznané odškodnenie bolo, nemalo preukázateľne negatívny vplyv na doterajší súkromný život žalobcu, jeho spoločenské uplatnenie. Jeho tvrdenie o negatívnych dôsledkov trestného konania na jeho zdravotný stav nepreukázal, tiež v konaní nepreukázal dôvodnosť svojho tvrdenia o nemožnosti zamestnať sa v období trvania trestného konania. Tak, ako už bolo vyššie uvedené, žalobca sa počas vedenia trestného stíhania zamestnal. Články v denníkoch, na obsah ktorých žalobca poukazoval v návrhu, hovoria len všeobecne o udalosti na hraničnom prechode Šahy - Parabutta, o obvinení 20 osôb, väzobnom stíhaní 14 z nich, meno žalobcu a dokonca ani jeho iniciály neboli v žiadnom z označených článkoch uvedené. Osobu žalobcu preto nebolo možné v označených článkoch identifikovať. Obsah týchto článkov preto nebol spôsobilý zasiahnuť do osobnostnej sféry žalobcu takým spôsobom, z ktorého by sa dal vyvodiť nárok na nemajetkovú satisfakciu. V tejto súvislosti súd uvádza, že za prípadný zásah do osobnostných práv žalobcu médiami, žalovaný nezodpovedá. Za prípadný zásah do osobnostných práv žalobcu za splnenia zákonných predpokladov zodpovedajú vydavatelia denníkov.
41. Súd nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov konania z dôvodu, že žalobca mal v konaní úspech len nepatrný a žalovaný si nárok na náhradu trov konania neuplatnil, nakoľko mu trovy konaní v súvislosti s prejednávanou vecou nevznikli.

Poučenie:

proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)/ § 363 CSP/.
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania/§ 364 CSP/.
Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci/ § 365 ods.1 CSP/.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej /§ 365 ods.2 CSP/.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania/§ 365 ods.3 CSP/.
Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie/ § 366 CSP/.